Nʳᵒ 125

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 18 Października v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta Senacka z dnia 7 października ogłosiła następującą Opiniją Rady Państwa:

Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnem Zebraniu, rozważała wniesioną przez Ministra spraw duchownych i narodowego oświecenia *zapiskę* o niedogodności, wynikającey z nieporównania prerogatyw Studentów uniwersyteckich z prerogatywami nadanemi w IV punkcie Naywyższego Ukazu z dnia 14 lutego 1816 roku, dla uczniów pensyy uniwersytetow sankt-petersburskiego i moskiewskiego.

Na osnowie pomienionego Ukazu, uczniowie wychodzą do służby cywilney, podług uwagi na stopień ich postępkow, w rangach od 14tey do 10tey klassy włącznie, kiedy tymczasem Studenci i Kandydaci, ukończywszy zupełny kurs nauki w szkołach powiatowych i gimnazyach gubernialnych, i udoskonaliwszy swe wiadomości w samych Uniwersytetach, gdzie nauka wykłada się we wszystkich szczegółach, otrzymują rangę tylko 12tey klassy; zkąd pochodzi, że każdy, jak można, stara się weyśdź lepiey do pensyi, aniżeli do Uniwersytetu, ponieważ w niey ma nadzieję przy wyyściu wyższą otrzymać rangę, a tak Uniwersytety są pozbawiane niemałey liczby studentów. Lecz że pomieniona nierówność może bydź uprzątnioną tylko, albo umnieyszeniem rangi dla uczniów pensyi, albo podwyższeniem teyże rangi dla Studentow uniwersytetow, a przytem prawa, raz nadane dla uczniów pensyy, ledwo by się łatwo mogły naruszyć; dla tego więc Minister spraw duchownych i narodowego oświecenia przedstawia do Rady Państwa o wyjednanie Naywyższego rozkazu, względem nadania odtąd wychodzącym z Uniwersytetów naszych Studentom po ukończeniu nauk rangi 12tey klassy, a kandydatom 10 klassy, nie rozciągając tey prerogatywy na tych, którzy przed nastaniem tey ustawy otrzymają pomienione stopnie.

Rada Państwa, znayduiąc wniosek Ministra spraw duchownych i narodowego oświecenia w tey rzeczy zgodnym z prawidłami, przez *Opiniją postanawia:* go utwierdzić.

Na tey opinii własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką, dnia 9 lipca 1822 roku, napisano tak: *Ma bydź podług tego.*

— *Połock* —

Prowincyał Zgromadzenia XX. Pijarów Litewskich, JX. *Kupść,* stosownie do danego sobie polecenia od Rządu Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego, urządził w mieście naszem szkołę nauk wyższych i otworzył d. 1 września cztery klassy niższe, a d. 15 tegoż miesiąca rozpoczęły się kursa nauk wyższych, przed zaczęciem których, w przytomności władz cywilnych i licznie zebranego obywatelstwa, tenże JX. Prowincyał zagaił posiedzenie mową o edukacyi młodzieży, które celem jest udoskonalenie serca przez gruntowanie się nadewszystko w cnotach chrześcijańskich, ćwiczenie rozumu przez wzbogacenie umysłu pożytecznemi wiadomościami i umiejętnościami, nakoniec umocnienie ciała przez właściwe do tego ćwiczenia i zaprawianie się do skromnego życia. Potem JX. *Łaszkiewicz,* professor literatury polsko-łacińskiey, w mianym głosie zachęcał młodź do ochoczego przykładania się do nauk, gdyż od czasu pożytecznie w młodości przepędzonego, zawisło szczęście w dalszém ich życiu, a w końcu przypomniał młodzieży szereg znakomitych jey przodków, którzy łącząc oświecenie z cnotą, imie swoje nieśmiertelności podali. Nauczyciel języka niemieckiego, P. *Slessynger,* w rzeczy swey, w języku francuzkim czytaney, wywodził, że doskonała znajomość języków wiele się przyczynia do oświecenia i postępu w naukach. Ostatecznie przeczytanym został rozkład na 4 klassy niższe i trzy kursa nauk wyższych. Posiedzenie poprzedziła solenna msza o Duchu ś. i śpiewany był Hymn *Veni Creator,* a po skończoném posiedzeniu zgromadzenie uczące i goście udali się do kościoła na uroczyste *Te Deum* i modły za długie i szczęśliwe panowanie NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, tak łaskawie opiekującego się naukami i szczęściem powierzonych Sobie od Opatrzności ludów. (*Artykuł nadesłany*).

— *Troki* —

Zszedł z tego świata w roku idącym, Jakób Godaczewski b. Marszałek Trocki, Kawaler Orderu ś. Anny 2 klassy, przeżywszy lat 78! Gorliwość w pełnieniu posług publicznych, niezachwiana sprawiedliwość w rozstrzyganiu sporów obywatelskich, na urzędzie sędziego przez lat 20 sprawowanym, łagodność charakteru, serce uczynne i do litości skłonne; te są cnoty, które go zdobiły: Urodził się Jakób Godaczewski w Xięztwie Litewskiem, z oyca Benedykta Godaczewskiego Czeszn. i Pisarza Grodz. Województwa Trockiego; po skończeniu nauk przykładał się do prawa krajowego. Wezwany od Rządu pełnił w krajowych juryzdykcyach obowiązek plenipotenta dóbr Skarbowych i Królewskich; w roku 1785 był delegowanym od Województwa Trockiego do Nayjaśnieyszego Króla Stanisława Augusta; w r. zaś 1786 został wybranym dożywotnim Ziemskim Sędzią. Pamiętna z wymiaru bezstronney sprawiedliwości Sądu Ziemskiego Trockiego w ów czas juryzdykcya, dostatecznie przekonywa, że Godaczewski, będąc członkiem tego Sądu, odpowiedział chwalebnie powołaniu sędziego. Niezgładzone w pamięci naszey od 1788 r. zdarzenia, do czasu przyłączenia Litwy do Państwa Rossyyskiego, są ciągłem pasmem prac i wysług dla dobra współrodaków przez Godaczewskiego pełnionych. Po ustanowieniu Kom. Cyw. Woysk: dwóletnia jego prezydencya dowiodła obywatelskiey gorliwości w urządzeniu tey juryzdykcyi. W roku 1793 był posłem na seym Grodzieński, gdzie dowiódł serca i chęci dobrze myślącego i prawego obywatela. Zasiadał poźniey w Sądzie Zadwornym Litewskim, a za powrótem pokoju, gdy administracya krajowa na nowo urządzoną została, Godaczewski, ulegając życzeniom obywateli, zajął się znowu urzędem Sędziego; nakoniec w 1809 r. postąpił na urząd Marszałka, został ozdobionym od Nayjaśnieyszego Cesarza ALEXANDRA, łaskawie nam Panującego, Orderem ś. Anny 2giey klassy, a pełniąc tę posługę do 1818 r. nie wprzód się usunął od posług publicznych, aż mu wiekiem zwątlone siły, kazały użyć w zaciszy domowey, odpoczynku. Zgon jego okrył żałobą pozostałe potomstwo, krewnych i przyjaciół, a ci, co go bliżey znali, umieją cenić stratę tak szanownego męża. (*Artykuł nadesłany.*)

AUSTRYA.

Tryest, dnia 1 października.
(z *Gazety Warszawskiey*.)

Odebrane tu listy z *Korfu*, pod d. 20 września, donoszą o poddaniu się *Koryntu* grekom, i wystawują bardzo pomyślny obraz obecnego stanu interessów greckich.

NIEMCY.

Monachium, dnia 10 października.
(z *Gazety Warszawskiey*.)

N. Cesarz Rossyyski, w towarzystwie Xiążęcia Bawarskiego Karola, który na spotkanie Jego wyjechał, przybył dnia 8 b. m. do wsi *Gemund*, nad jeziorem *Tegern*. Tam przysposobiono kilka pokojów na chwilowy pobyt wspomnionego Monarchy. Król bawarski, uwiadomiony o przybyciu N. Cesarza Jmci *Alexandra*, udał się z *Kaltenbrunn* do *Gemund*, i z Naydostoynieyszym Cesarzem pojechał do *Kaltenbrunn*, gdzie wszystkie Nayjaśnieysze osoby były zebrane. W czasie zwiedzenia rozległego zwierzyńca, za danym znakiem przez wystrzał działowy, zapalono wielkie ognie na górach, i ich pochyłościach; jaśniały cyfry NN. Cesarza Jmci Rossyyskiego i Cesarstwa Ichmość Austryackich, w kolossalney wielkości. Monarchowie usiedli na piękny statek, i przy odgłosie muzyki popłynęli do zamku w *Tegernsee*. Tysiące ludzi stały nad brzegiem jeziora.

N. Cesarz Jmć Austryacki przybył dnia 7 b. m. do *Tegernsee*.

Podług nowego spisu: Bawarya ma 3 miliony 743,540 mieszkańców, 498,196 uczniów, 7114 nauczycieli, i 5,008 szkół w 3,394 mieyscach.

Znany *Pittschaft* deklamował d. 6 b. m. w *Mergenheim*, a d. 9 przybył do *Würzburga*, i stanął wstayni domu zajezdnego, gdzie go różni ludzie odwedzają. Sypia na słomie; na stołkach i ławkach leżą papiery jego, oraz żywność, to jest, owoce, ichleb i woda.

FRANCYA.

Paryż, dnia 3 października.
(z *Gazety Warszawskiey*.)

Vice-Hrabia *Chateaubriand* wyjechał ztąd dziś do *Werony*. *Dziennik Rozpraw* pisze z wielką pochwałą o tym ministrze. Przed wyjazdem miał długą konferencyą z Panem *Villele*, i (jak słychać) oba zgodzili się na to, aby interessa krajowe w ogólności z wielkiem umiarkowaniem były ułatwiane.

Pani *Caron*, która od 3 miesięcy siedzi w więzieniu w *Kolmarze*, napisała d. 24 z. m. prośbę do prokuratora jeneralnego, aby jeszcze raz mogła widzieć męża przed śmiercią w *Strasburgu*. Nie otrzymała jednak tego pozwolenia.

Sąd kassacyyny zajął się d. 3 b. m. odwołaniem się *Bertona*, i spólników jego, skazanych na śmierć. *Berton* czyni zarzut, iż nie mógł wybrać sobie obrońcy, ani z przydanym dostatecznie się sam na sam rozmówić.—*Caffego* zarzut jest, iż dwóch świadków, którzy przeczyli zeznaniom jego służącey, uznano z początku za fałszywych a nareszcie za niewinnych; zeznanie więc służącey jego tém samém upada.—*Jaglin* opiera swoje odwołanie się na tém, iż sprawa jego należy do sądu wojennego, ponieważ go obwiniono o fałszywe zaciąganie ochotników. Wszyscy zaś obwinieni oświadczyli, iż Pan *Boisne* dopiero po rozpoczęciu sprawy skończył lat 30, a zatém gdy został obrany członkiem sądu przysięgłych, nie miał lat prawem przepisanych. Zarzuca daley *Berton*, iż protokół w *Poitiers* sporządzony, nie jest rzetelny; iż pełno w nim mieysc wykreślonych; iż tu i owdzie zostawiono czysty niezapisany papier; iż sfałszowano wszystko, co się tycze Pana *Drault*; i że zamiast pierwiastkowego protokółu, zrobiono kopiją jego podczas zamknięcia posiedzeń w dniu 17 z. m. i takową sądowi przedstawiono. Obwinia nakoniec prezesa sądu i jeneralnego prokuratora o uchybienie obowiązkom. Sąd kassacyyny, przekonawszy się, iż żaden z appellujących nie jest w stanie udowodnienia swoich zarzutów, odwołanie się wszystkich usunął, nawet co do ostatniego punktu.

Piszą z *Poitiers* pod d. 24 września, iż pięciu spiskowych, skazanych na śmierć, od kilku dni odłączono. Tylko *Jaglin*, *Fradin* i *Senechault*, którzy przyjęli pomoc i pocieszenie religiyne, razem zostają. *Berton* oświadczył sprowadzonemu xiędzu *Lambert*, iż uczył się teologii.— *Berton*, *Caffé* i *Sougé* są oddzielnie w kaydanach osadzeni.— Słychać, iż osadzie w *Poitiers* posłano katechizm republikański; lecz zamach ten oswobodzenia uwięzionych byłby równie bezskutecznym, jak wszystkie inne. Żołnierze bowiem oddadzą oficerom swoim otrzymane pismo.

Sąd departamentu wyższego *Renu* w *Kolmarze* wydał d. 30 z. m. zaoczny wyrok na nieobecnych spólników spisku knowanego w *Belfort*. Skazał na śmierć *Peugnet* i *Manoury*, jako hersztów spisku, a *Bruc*, *Peguin*, *Desbordes*, *Lacombe* i *Petitjean*, jako ich spólników. *Beaume* został skazany na 5cioletnie więzienie i 500 fr. kary pieniężney, za to, iż wiedział o spisku, a nie doniósł.

Xiążę *Bordeaux* pojechał w rocznicę urodzin swoich do *Bagatelle*. W lasku bulońskim zatrzymał się nieco pojazd; przypięto Xięciu naramienniki pułkownikowskie i na głowę jego włożono grenadyerską czapkę gwardyi królewskiey. Wjeżdżając do *Bagatelle* wysiadł z pojazdu, i kazał oddziałowi woyska stojącemu na straży czynić musztrę. Z rozkazu Xięcia dano temu oddziałowi podwóyną racyą.

W każdym departamencie będzie jedna tylko dyecezya biskupia, oprócz dwóch, gdzie będą dwie dyecezye. Tym sposobem będzie w całym kraju 80 dyecezyy. Słychać o zniesieniu 3 arcybiskupstw i 10 biskupstw, utworzonych w roku 1817.

Od niejakiego czasu daje się postrzegać, iż gazety ministeryalne francuzkie i angielskie zaczynają z sobą walkę.

Zabrane tu przez policyą pismo Pana *Constant* przeciwko prokuratorowi *Mangin*, zostało znowu wydrukowane w *Bruxelli*. Panowie *Foy*, *Keratry* i *Lafitte* chcą także wystąpić z pismem przeciwko Panu *Mangin*. Pan *Lafitte* chciał go z początku pociągnąć do sądu, czego potém ze względu na zayśdź mogące trudności zaniechał. Pan *Lafayette* broni się ma w Izbie deputowanych. (Jedna z gazet szwaycarskich donosi, iż Pan *Constant*, unikając pociągnienia siebie do sądu, schronił się do *Genewy*; gazety zaś paryzkie wzmiankują tylko o podróży jego po Francyi.)

Paryż, dnia 8 października.
(z *Gazety Warszawskiey*.)

Onegday były u dworu wielkie pokoje, na których znaydowało się wielu marszałków, referendarzy i parów, Margrabia *Semonville*, poseł neapolitański, Xiążę *Gastelcicala* i inni.

Jedna z gazet francuzkich donosi o uwięzieniu w *Vittoryi* konsula austryackiego.

Półkownicy *Fabvier*, który wydał tajemnice spisku lugduńskiego i *Danzel*, zostali uwięzieni przed kilku dniami, i są trzymani w prefekturze. Już ich kilkakrotnie badano.

Jeden z tuteyszych dzienników pisze, że Król Jmć Pruski, wracając z Werony, odwiedzi *Paryż*.

Dziennik z *Nantes* donosi, iż tam wszelkiemi sposobami starają się, żeby Pan *Manuel* nie został obrany Deputowanym z Wandei.

W skutku postanowienia królewskiego, znoszącego kordon zdrowia, a zamieniającego tenże na korpus obserwacyyny, podzielony został wspomniony korpus na 2 dywizye. Pierwsza składa się z woyska stojącego w departamencie wschodnich Pireneów i w departamencie *Adygi*, a druga z woyska departamentów *Arriege*, wyższey *Garonny* i wyższych Pireneów Jenerał *Liger-Belair* dowodzi niemi.

Główna kwatera drugiey dywizyi korpusu obserwacyynego, ma bydź przeniesiona do Bajonny. 20,000 ludzi ma tam nadeyść.

W końcu miesiąca października. Xiążę *Angouleme* zwiedzi południowe granice Francyi.

Dziennik Rozpraw zapewnia, iż prócz ministra interessów zagranicznych, 3 tylko dyplomatyków francuzkich uda się na kongres do *Werony*, jako to: Panowie *La Feronaye*; *Caraman* i *Chateaubriand*.

W jedney z gazet francuzkich z d. 27 września, wyrażono co następuje: Słychać, iż wkrótce ogłoszone zostanie wypowiedzenie woyny Hiszpanii. Wszystko każe się tego spodziewać. Nowe uzbrajanie okrętów, czynność w portach, zbieranie naszego woyska na granicach, zaciąg 1800 ludzi na uzupełnienie artyyllery, czynią ten wypadek bardzo podobnym do prawdy."

W *Montpelier*, policya kazała przeyrzeć mieszkanie i stół do pisania pewnego byłego Xiędza. W skrytey szufladzie, znaleziono ważne papiery, które bez czytania, odesłano zapieczętowane do *Paryża*. Właściciel ich umknął.

ANGLIA.

Londyn, dnia 11 października.

Podczas ostatniey choroby Xiążęcia *Welingtona*, Król Jmć tak był troskliwy o niego, iż zalecił sławnemu lekarzowi *Cooper*, aby go sam doglądał, i dwa razy na dzień donosił Monarsze o zdrowiu jego. Wspomniony Xiążę wyjechał z ważnemi zleceniami, które, jak się zdaje, przedłużą kongres nad czas oznaczony.

Gazeta ministeryalna *Kuryer*, zawiera list z Paryża pod d. 3 b. m., donoszący, iż gabinet francuzki niezupełnie dawał wiarę wiadomości o chorobie Xiążęcia *Wellingtona*. Zdaje się, iż Anglia i Francya nie porozumiały się względem polityki z Hiszpaniją. Xiążę Welington nie miał jechać do Wiednia, lecz chciał mówić z NN. Cesarzami w Tegernsee, jeśliby się wprzód nie zniósł z pełnomocnikiem francuzkim. Hrabia *Villele* zawsze szczerze oświadczał się przeciwko woynie z Hiszpaniją, i z tey przyczyny powstały przeciwko niemu w ostatnich czasach niektóre zażalenia, z resztą utrzymuje on ciągłą korrespondencyą z Xięciem *Talleyrandem*. (*z Gaz. Warsz.*)

WŁOCHY.

Ankona dnia 24 września.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Okręt przybyły tu z Kandyi, przywiozł wiadomości dochodzące do 1 września. *Hassan* basza, gubernator turecki, syn Vice-Króla Egiptu, dowiedziawszy się w połowie miesiąca lipca, o wkroczeniu turków do Morei, posłał zaraz do obozu greckiego Prymasa, z 3ma kommissarzami tureckiemi, a to w celu nakłonienia greków do przyjęcia amnestyi. *Hassan* basza naśladował przykładu swego mądrego oyca, który zawsze opiekował się grekami, ale ci, pamiętni dobrodzieystw Vice-Króla, odrzucili wszelkie przełożenia, z oświadczeniem, iż nie mogą sobie postępować samowolnie, bez zgodzenia się na to ich ziomków w Morei. W tymże czasie postanowiono posłać do Morei 1500 ludzi posiłkowych, którzy też natychmiast wsiedli na okręty. Zresztą na całey wyspie Kandyi, wszędzie prawie turcy są oblężeni w twierdzach.

Od granic włoskich, dnia 4 października.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Woysko austryackie ciągnie przez *Rzym*, i nierównie więcey udaje się go do *Neapolu*, niż ztamtąd powraca: zkąd wnoszą, iż to nie jest samą tylko zmianą osad. Uważają oraz, iż dosyć liczne korpusy, znaydują się w pogranicznych twierdzach Neapolitańskich.

Król neapolitański cierpiał ból w prawey nodze; była obawa, aby się nie zrobiła róża; lecz d. 21 z. m. zupełnie wyzdrowiał.

Słychać, iż niedaleko przylądku *Papas* zaszła bitwa na morzu, i turków zupełnie porażono.

Listy pisane z *Korfu* pod d. 20 września donoszą o poddaniu się *Koryntu* grekom. List zaś z *Cefalonii* pod d. 18 tegoż miesiąca wyraża, iż twierdza *Suli* poddała się d. 13 września turkom, zkąd się pokazuje, iż ogłoszona przed 2ma miesiącami wiadomość o zajęciu tey twierdzy przez turków była mylną. Późnieyszy list pod d. 1 października donosi, iż wspomniona twierdza jeszcze się niepoddała i że Sulioci wysłali dwóch deputowanych do *Korfu* z zapytaniem: czyli w przypadku nieszczęścia żony ich i dzieci znaydą przytułek i opiekę na wyspach Jońskich; co gdy im wielkorządca angielski przyrzekł, udali się na powrót do *Suli*. Ztąd zapewne pochodzi wiadomość o poddaniu się twierdzy. Dnia 20 września rozeszła się pogłoska w *Korfu*, iż flota grecka zabrała wiele statków przewozowych nowemu oddziałowi floty tureckiey, która niedawno opuściła *Patrasso*.

HISZPANIJA.

Madryt dnia 26 września.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Rząd kazał jak nayśpieszniey opatrzyć twierdze katalońskie w żywność. Zboże sprowadzone będzie statkami z *Bilbao*, *Almeria* i *Alicante*. Wyznaczył oraz 20,000 realow za głowę *Zaldivara*.

Pereira, portugalczyk, wpadł z 30 zbiegłymi hiszpanami do prowincyi *Vigos* dla wzniecenia tam rozruchów; władze wysłały przeciw niemu milicyą.

Misas wszedł d. 13 b. m. w 1500 ludzi do *Castilla*, o 2 mile od *Figueras*. Osada tameczna, złożona z samey milicyi, ruszyła przeciw niemu, a napadnięta przy *Villatenin* cofnęła się pod pierwszą bateryą *Girony*, gdzie pod dowództwem *Puivali* uszykowała się do boju, i za pomocą artylleryi odpędziła napadających.

Od d. 20 b. m. zachodzą utarczki przy bramach *Girony*. 4000 rojalistów znayduje się w *Soria*. 800 konstytucyonistów uczyniło wycieczkę, i wczora wieczorem słyszano strzelanie. Jazda dzielnie odparła oblegających.

Jenerał *Milans* donosi z *Pineda* pod d. 15 b. m., iż tego dnia uderzył na 300 fakcyonistów; 47 zabrał w niewolą, i łagodnie obszedł się z nimi; blizko 20 uciekło na wieżę kościelną; inni polegli lub w morzu potonęli. Na wieży są także dowódzcy fakcyonistów *Cuti* i *Nas*. Podług późnieyszych wiadomości, zburzono tę wieżę z ludzmi, którzy się tam znaydowali.

Madryt, dnia 27 września:

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Królowa choruje ciągle na słabość nerwową, lubo od niejakiego czasu mniey gwałtownie.

Dnia 24 b. m. municypalność tuteysza dała wielką ucztę dla osady będącey dnia 7 lipca i dla nadeszłych poźniey korpusów; rozdała medale tym, którzy się d. 7 lipca naylepiey popisali. Stół, przy którym siedziało 9000 ludzi, zastawiony był przed bramą *Rocolets* ku *Prado*, aż do kościoła *Atocha*. Wszyscy zebrali się na placu konstytucyynym i przeciągnęli około kamienia konstytucyynego. Za nimi szła municypalność, wpośród którey znaydowały się wdowy i krewni poległych w d. 7 lipca. Orszak szedł przez wielkie ulice, wysłane kobiercami. W *Prado* była wielka parada, a potem uczta. Po niey w tymże samym porządku ruszyło woysko ku placowi konstytucyynemu. Tam dany był bal. Niewolno było wydawać innych okrzykow, tylko: *Niech żyją waleczni w dniu 7 lipca!* Król i członkowie rodziny jego zaproszeni byli na ucztę, gdzie ukazali się w mundurach milicyi. Król żądał, aby dla uniknienia nieporządku straże podwojono.

Na rozkaz ministra woyny, nagle ztąd wyjechało wielu wyższych oficerów. Ci którzy udali się ku Arragonii i Nawarze, mają zalecenie wzmocnić jak nayprędzey korpus jenerała *Miny* 3000 ludzi, gdyż pobicie jego nie jest tajemnicą.

5000 obywateli ofiarowało się iśdź walczyć z powstańcami.

Hrabia *Lagarde*, poseł francuzki, bawi ciągle w *la Granga*, pałacu królewskim, gdzie używa kąpieli.

Powstanie w Galicyi jest prawie powszechne, i niedługo wybuchnie w *St. Jago*, *Tuy*, *Orense*, *Lorca* i t. d.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Провіантскій Департаментъ Военнаго Министерства объявляетъ, что на поставку провіанта и овса для продовольствія въ будущемъ 1823 году поселенныхъ въ Херсонской Губерніи Бугской и 3-й Уланской Дивизіи и прочихъ войскъ, въ округахъ военнаго поселенія находящихся, назначаются въ Херсонской Казенной Палатѣ торги въ будущемъ Ноябрѣ мѣсяцѣ: 1-й 9, 2-й 11, 3-й 13, и на переторжку 15, 16 и 17 числа тогожъ Ноября. Количество провіанта и овса и кондиціи, на основаніи которыхъ должна производится поставка оныхъ, объявлены будутъ при торгахъ.

На вышеозначенныя сроки вызываются желающія къ торгамъ съ залогами, опредѣленными указами 14 юня 1817 и 19 юля 1818 года по поставкамъ въ казну вина, а на обезпѣченіе задатковъ особо.

Между тѣмъ предварительно провіантскій Департаментъ обѣщаетъ что желающимъ предоставляется на волю, принять поставку въ такомъ количествѣ, въ какомъ кто самъ пожелаетъ и обезпѣчитъ исправность оной законными залогами; что платежъ денегъ чинимъ будетъ точно въ сроки по условіямъ безъ малѣйшаго задержанія и проволочьки и что при пріемѣ поставляемыхъ продуктовъ наблюдаема будетъ строжайшая справедливость и отнюдь не будутъ имѣть мѣста не только притѣсненія но и самомалѣйшее напрасное промедлѣніе. Начальникъ Отдѣленія Цымбалистовъ.

---

1. *Prowiantski Departament Ministeryum Woyny ogłasza, że na dostawę prowiantu i owsa dla utrzymania w przyszłym 1823 roku osiedlonych w chersońskiey gubernii, buhskiey i 3ciey ułańskiey dywizyi i innych woysk, w okręgach woyskowego osiedlenia znayduiących się, naznaczają się w Chersońskiey Skarbowey Izbie targi przyszłego miesiąca 9bra: 1szy 9, 2gi 11, 3ci 13, a przetargi 15, 16 i 17 dnia tegoż 9bra. Ilość prowiantu i owsa, i warunki, na mocy których powinna się uskuteczniać dostawa onych, objawione będą przy targach.*

Na wyżey naznaczone terminy wzywają się życzący przybywać na targi z kaucyami, wyrażonemi w ukazach 14 junii 1817 i 19 julii 1818 roku na dostawę do Skarbu wódki, a osobno na zabezpieczenie zadatków.

Oprócz tego uprzednio Departament ogłasza, iż życzącym oddaje się na wolą, przyjąć dostawę w takiey ilości, w jakiey kto sam życzy i zabezpieczy akuratność oney prawnemi kaucyami; iż opłata pieniędzy nastąpi punktualnie w terminach podług umowy bez naymnieyszego zatrzymania i przewłoki; i że podczas przyymowania dostawianych produktow, zachowana będzie ścisła sprawiedliwość i zgoła nie będą miały mieysca nie tylko uciążliwość, lecz i naymnieysze próżne zwłoki. Naczelnik Oddziału Cymbalistow.

Do dzierżawy.

1 Rząd Obwodu Białostockiego drugiego wydziału, powtórnie uwiadamia, iż na skutek wezwania Kommissyi Sądowey Edukacyyney, Guberniy Litewskich, Białoruskich, Mińskiey i Obwodu Białostockiego, w Izbie tegoż Rządu, odbywać się będzie publiczna licytacya, na oddanie w wieczną possesyą lub też na kilkoletnie wydzierżawienie z obowiązkiem oparkanienia i płacenia czynszu placów pustych w mieście Białymstoku znaydujących się, należnych do Edukacyinego Funduszu, jako to: placu na ulicy Bojarskiey sytuowanego, zawierającego w sobie morgów 2 prętów 80 i stóp 19, z którego stosownie do szacunkowey sumy, wyrachowano opłaty rocznego czynszu srebrem rubli 9 kop. 10; tudzież na ulicy Warszawskiey znaydujących się placów, od zajęcia pod zabudowanie skarbowych magazynów pozostałych: a) placu mularza Szulca zowiącego się, zawierającego w sobie morg 1 prentów 126 stop 34; b) placu zwanego cieśli Lauke morg 1 prętow 105; c) placu cieśli Szela, morg 1 prentow 39 i d) placu zwanego Komornika Bekkiera, zawierającego w sobie morgów 3 i prętów 30, magdeburskiey miary, z których wyrachowano rocznego dochodu, czyli czynszu srebrem rubli 28 kop. 54. Życzący zatem wszystkie te place, lub pojedynczo wziąść w wieczną possesyą, z obowiązkiem opłaty wypadającego rocznie czynszu i uskutecznienia stosownie do planu zabudowań; lub też w kilkoletnią dzierżawę z obowiązkiem oparkanienia i płacenia przyzwoitey ilości czynszu, raczą się stawić w Izbie Sądowey Białostockiego Obwodowego Rządu 2go wydziału w terminach do licytacyi przeznaczonych jako to: 16, 22 i 28 listopada roku teraźnieyszego; reszta zaś kondycyy będą konkurentom ogłoszone w Rządzie Obwodowym przed licytacyami. Białystok dnia 6 września 1822 roku.

Ludwik Lachowicz Kaznaczey Obwodowy.
Michał Homenowicz Sekretarz.

---

1. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że dla niejawienia się życzących kupić, na naznaczone wprzódy termina, opisanych i ocenionych w tuteyszey gubernii w mieście Brześciu domu i kramu tamecznego żyda Heszela Kacenelepauhena, na uzyskanie należących od niego do skarbu pieniędzy, za niedostawienie podług kontraktu sukna, teraz nanowo przeznaczone z publicznych targow na przedaż, dla kupienia których wzywają się życzący na terminy: pierwsze dwa, jak wprzódy, w Brzeskiey mieskiey policyi 22go i 24go nowembra, a trzeci ostateczny do tego Rządu, za trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w sanktpetersburskich albo moskiewskich gazetach. Septembra 29 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski Sekretarz Jan Krupowicz.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 16 paździer. rubel srebrny 3 rub. 77½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 53, imperyał r. 36 kop. 67½.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 125.

Wilno dnia 18 Października Roku 1822 v. s.

Uwiadomienie.

1. Niżey podpisany w imieniu JW. Adama Barona von Finckenszteyna Kapitana Woysk Rossyyskich i Kawalera zawiadamiam, iż JWW Alexander i Benedykta z Kuczewskich Korewowie Sęstwo Ptu Kowieńskiego, prawem wieczysto przedażnėm w roku 1822 mca augusta 21 dnia sporządzonėm, et cor. dnia 22 przed Sądem Głównym przyznanėm, majętność Stare i Nowe Boldkicie w Pcie Kowień. położone, temuż JW. Baronowi von Finckenszteyn wiecznością wybyli, i na nie część w gotowiźnie przyjęli pieniędzy, a złotych pol. 60,000 Baron Finckenszteyn w roku 1823 dnia 7 marca przed Aktami powiatowemi Wileńskiemi opłacić obowiązał się, że zaś w dacie przyznania prawa jednoczasową assekuracyą JWW. Korewowie celem zabezpieczenia Barona Finckenszteyna zapewnili, iż wszystkich swoich, jeżeliby jacy byli kredytorowie, albo z oddzielnych swoich funduszów przed terminem dnia 7 marca 1823 roku, albo z summy w tey dacie opłacić się mającey zaspokoją, tak, że żadna już przez nikogo nie może bydź w przyszłość do nieraz wzmienionego Barona Finckenszteyna pretensya stosowaną; przeto o takowėm postanowieniu i zaszłey umowie, celem zyskania jey skutku, ninieysze do Gazety Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić się mające zamieszcza się uwiadomienie. Datt dnia 16 8bra 1822 roku. Dominik Szklennik Sądu Gł. Lit. Adwokat.

Może Redakcya do druku przyjąć. Prezydent Grodz. Wileń. Adam Dauksza.

Oświadczenie.

2. Excerpt z Protokułu Sądowego Ziem. Ptu Wileyskiego zapisanego Oświadczenia; pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż ptu, roku 1822 8bra 3 dnia, na rekwizycyą stron jest wydan.

Roku 1822 mca 8bra 3 dnia, na Sądach JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskich powiatu Wileyskiego oświadczenie imieniem WWJJ. Państwa Jana i Barbary Łapickich Sędziow Granicznych ptu Ihumeńskiego, przeciwko JO. Xiężniczce Stefanii Radziwiłłównie jako Aktorce, a JW. Michałowi Zaleskiemu b. Podkomorzemu powiatu Rosieńskiego jeneralnemu Prokuratorowi massy teyże JO. Xiężniczki Radziwiłłówny, przy odwołaniu się do Oświadczenia pod dniem 22 septembra tegoż 1822 roku na Urzędzie Ziemskim powiatu Ihumeńskiego uczynionego, zanosi się w treści następney, JW. Michał Graff Plater samojedny przedtym Aktor dóbr Bołyna w Mińskiey Gubernii sytuowanych, celem usatysfakcyonowania swoich wierzycieli one na taxę i exdywizyą poświęcił, w kolei czego po ogłoszeniu oczewistego Sądu exdywizorskiego wyroku, od rozdziału takowych dóbr pomiędzy wierzycieli pozostał mu w restancyi folwark Wolowa Słoboda alias Marcinowka zwany w powiecie Ihumeńskim leżący, żadne więc na owym majątku długi, ani ewikcye jego własne, a bardziey Xawerego Graffa Platera niemającego bynaymnieyszego uczęstnictwa w przerzeczonym majątku, jako po zaskuteczniiney exdywizyi, opierać się niemogły. Tak zatym niewątpliwą pewnością oświadczający się powodowani, gdy uyrzeli zamiar JW. Graffa Michała Platera wybycia wspomnionego majątku, śmiało weszli z nim w umowę o aktorstwo, za które ugodzoną summę całkowicie zaliczyli, i od roku 1818 na twierdzy prawnie nastałego nabycia stawszy się niewątpliwemi majątku Marcinowki aktorami, przez trzyletnią prawem zamierzoną na dopominek opartych długów dawność, ony spokoynie zapossydowali, niewiadomo wszakże z jakiego względu i prawa JW. Michał Zaleski Prokurator massy JO. Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny, dnia 20 septembra idącego 1822 roku zatkniętym we wsi tą zapozwem przed Sąd Kommissyi po Grafa Xawerego Platera bez domieszczenia w onym oświadczających się jako aktorow za dług całe ustronney osoby, na majątku pod nazwaniem omylnym Brzoska Marcynowka przedsięwziął podstępne uzyskiwać konwikcye. Nieprawność takowa JW. Prokuratora i użytego woźnego natychmiast została opowiedziana przed Urzędem powiatu Ihumeńskiego, która iżby wiadomszą była Publiczności, oświadczający się mając zamiar umieszczenia do gazet Kuryera Lit. powtarzają oną przed Sądem Ziemskim Ptu Wileyskiego: a zarazem jeśliby się za powyższym zapozwem podstępnie zatkniętym zdało uzyskiwać konwikcyą, tedy że exekucyi oney na swojey własności od świadczający się niedopuszczą, że oraz o widoczny podstęp i ożły przewod prawa na obcym majątku, a stąd o kary i expensa prawne niezaniedbają przynieść dopominku, z tym się naysolenniey przed Sądem i publicznością oświadczają. U tego oświadczenia podpis w protokule takowy: Michał Łapicki Regent Gran. Ptu Wileyskiego. Zgodziłem z Protokułem Sądowym Wincenty Kiersnowski Ziemski Ptu Wileyskiego Regent.

Wolno przyjąć do Gazety Kuryera Litewskiego poświadczam, Ignacy Kijakowski Pisarz Ziemski Ptu Wileyskiego.

Wezwanie sukcessorów.

Swisłocz w gubernii Grodzieńskiey w powiecie Wołkowyskim. Dyrekcya szkół gubernii grodzieńskiey zawiadamia niniejszém obwieszczeniem sukcessorow ś. p. X. Antoniego Rekwarta Proboszcza starojelnieńskiego, Exjezuity, pobierającego pensyą wysłużoną z funduszow edukacyynych, zmarłego na d. 30 czerwca r. b., aby się zgłosili do teyże dyrekcyi. Przypada albowiem dla nich pensya wysłużona zmarłego za dwa miesiące may i czerwiec r. b. w ilości rubli 26 kop. 25 srebrem, o które wydanie na ręce dyrektora szkół gubernii grodzieńskiey zaszła już kommunikacya Rządu Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu do Izby Skarbowey Grodzieńskiey.

W następne kontrakty w Kijowie będzie puszczony w sprzedaż klucz Czerczecki w Gubernii Podolskiey powiecie Kamienieckim sytuowany, składający się z dwóch miasteczek i pięciu wsi, jako to: miasteczko *Czercze* ma rewizskich męzkich dusz 238, pola ornego morgow 1934 prętow 115, sianożęci morgow 58 prętow 200, pod lasem zdatnym do wszelkiey budowli morgow 1161 prętow 200; wieś *Załucze* ma dusz męzkich 151, pola ornego morgow 918, sianożeci morgow 37, pod lasem morgow 274; wieś *Stefanowka* ma dusz męzkich 217, pola ornego morgow 978, sianożęci morgow 67; wieś *Poczapińce* ma dusz męzkich 224, pola ornego morgow 2246 i prętow 280. sianożęci morgow 336 prętow 200, pod lasem morgow 186 prętow 235; wieś *Chropolawa* ma dusz męzkich 386, pola ornego morgow 2913 prętow 20, sanożęci morgow 311 prętow 50, pod lasem 224 morg. i prętow 121; wieś *Nihin* ma dusz męzkich 282, pola ornego morgow 2230 prętow 70, sanożęci morgow 299, pod lasem morgow 709 prętow 62; miasteczko *Zińkowce* ma dusz męzkich 116, pola ornego morgow 803 prętow 100, sianożęci morgow 60 prętow 114, las dębowy zdolny do budowli, o ilości którego da się wiedzieć w czasie kontraktów. Ten klucz może bydź przedawany ogólnie i w rozdrob po wiosce każdey z osobna.

Dnia 29 7bra 1822 r. Wincenty Burkatz.

Sąd Exdywizorski.

2 Skutkiem Remissy Sądu Głównego drugiego Departamentu Gubernii Mińskiey, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski do folwarku zeszłego Szołuchy Podłuże zowiącego się w powiecie Bobruyskim, w Gubernii Mińskiey położone mającego, w dniu 20 teraźnieyszego miesiąca zjechawszy, wymiar gruntu komornikom naznaczył, i powtórny zjazd na ostateczne rozsądzenie na dzień 20 9bra idącego roku zadeterminował, ażeby więc wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego Rotmistrza Szołuchy na ten termin, sub amissione stawić się nieomieszkali, przez niniejszą powtórną do Gazet Kuryera Litewskiego podającą się awizacyą, każdego poszczególnie i wszystkich ogulnie zawiadamia. Działo się w Podłużu roku 1822 mca 7bra 23 dnia. Wincenty Mengolin Podsędek Ziem. Ptu Ihumeńskiego Exdyw. Maciey Bulhak Ziem. Ptu Słuc. Podsędek i Exdywizor. Ignacy z Jaxow Bykowski Pisarz Ziem. Bobr. i Exdywizor.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na domierzenie kredytorom JW. Wincentego Bielikowicza b. Marszałka Brasławskiego i Kawalera satysfakcyi, dekretem remissyynym Sądu Głównego Wileńskiego drugiego Departamentu przeznaczony, w dobrach Kozaczyźnie w powiecie Brasławskim położonych odbywający się, po wzięciu do namowy sprawy, że w niey oczewisty wyrok na dniu trzydziestym pierwszym idącego miesiąca oktobra ogłoszonym będzie strony interessowane zawiadamia. Prezes Grodu Zawileyskiego i Exdywizyi Ignacy Chodzko. Stanisław Bitowtt Prezydent Grodzki Powiatu Upit. i Exdywizor. Józef Hoppen Pisarz Grodz. Wiłkomier. i Exdywizor.

---

2. *W skutek zakroczoney remissy w ziemstwie powiatu rosieńskiego w roku idącym 1822 februaryi 24 dnia, przeznaczającey taxę i exdywizyą majątku Medeksz zwanego w powiecie kowieńskim w parafii Kieydańskiey położonego, a do zeszłego Ignacego Lugayły Szambelana dziedzictwem należącego, Sąd Taxatorsko Exdywizorski rozpocząwszy swą czynność w dniu 7 marca idącego roku pierwszą uczynił awizacyą do Kuryera Litewskiego, aby kredytorowie do massy majątku Medeksz po Lugayłowskich mające pretensye w powtórnym zebraniu się dnia 15 7bra roku idącego stawali z dowodami, jakowa awizacya pod N. 37, 38 i 39 w Gazatach była publikowaną, dopiero gdy w tym terminie Sąd Exdywizorski zjechał, i rozpoczął swą czynność, akta wyexpedyował i od niektórych kredytorow produkta odbyte zostały, gdzie tak od administratora jako też i od prokuratora massy doniesionym zostało, iż z nieurodzaju w tym roku zaszłego z tegoż majątku Medeksz oddanego pod exdywizyą trudne dotąd było utrzymywanie urzędnikow i stron zebranych, i nadal do końca utrzymanie osob sądowych niewystarcza z dochodow, przeto Sąd Taxatorsko Exdywizorski postanowił sądy swoje do miasta powiatowego Kowna do ukończenia rozpoczętey czynności przenieść, i że w dniu 23 miesiąca 8bra idącego roku wezmie do namowy, aby więc dotąd niezajawione strony a mające stosunki pretensyyne do massy i funduszu zeszłego Lugayły oddanego pod exdywizyą wiedzieć mogły w jakim dniu do namowy wezmie sąd sprawę rozpoczętą, postanowił raz powtórny przesłać do Kuryera Litewskiego awizacyą i ostrzedz, iż jeśli która strona w dniu 23 miesiąca 8bra idącego roku 1822 nie przybędzie do miasta powiatowego Kowna, i nieoświadczy swey sumowney do massy majątku Lugayłowskiego pretensyi, naówczas dla wszystkich niestawających pretensorow zapisana zostanie w oczewistym dekrecie ammisya. Adam Kozakowski Prezes Sądu Ziemskiego powiatu Kowieńskiego i Exdywizyi. Antoni Domeyko Sędzia Kowień. i Edywizor. Wincenty Mołochowiec Prezes Graniczny Kowieński Exdywizor. Marcin Kniaź Swirski Regent Sub. Kowień. i Exdywizorski.*

---

3. *Sąd Taxatorsko Exdywizorski massy JW Johanny Horaynćwny Podkomorzan. Wileń. Kanoniczki Warszawskiey przez wyrok oczewisty w dniu 16 septembra 1822 roku ogłoszony, dopełniwszy satysfakcyą w konkursie połączonym kredytorom przez rozdział dóbr Peteszy w powiecie Wileń. położonych, o tém dla przyśpieszenia wiadomości w Królestwie Polskim mieszkających, jakoteż sukcesorów zeszłey Anny Puławskiey, Sosnowskiey, Bergondzonich i Milensowey niniejszą awizacyą zamieszcza i do objęcia sched wydzielonych wzywa, jak oraz, że wykonanie juramentow na realności zarekognoskowanych summ, do dnia 1 januaryi następnego roku powinno bydź załatwionem, uprzedza. Stanisław Karczewski Regent.*

Cena produktów na rynkach wileńskich. Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Dni Targowe Październik Piątek dnia 15			
		srebrem		assygnat.	
		ruble	kop.	ruble	kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego - - - - -	11	50	46	—
	— surowego - - - -	10	—	40	—
	Pszenicy ozimey - - -	12	—	48	—
	— — jarey - - - -	—	—	—	—
	Jęczmienia - - - - -	8	—	32	—
	Owsa - - - - - - -	3	50	14	—
	Gryki - - - - - - -	—	—	—	—
	Grochu - - - - - -	—	—	—	—
	Bobu - - - - - - -	—	—	—	—
	Siemienia lnianego - - -	—	—	—	—
	— — konopnego - -	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych - -	13	5	52	20
	— owsianych - - -	18	50	74	—
	— gryczanych - - -	37	98	151	92
Pud Rossyyski.	Łoju wołowego surowego	2	—	8	—
	— — — topionego	4	—	16	—
	Miodu przaśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Swiéc woskowych białych	25	—	100	—
	— — - - - żółtych	21	25	85	—
	— łojowych przywoźnych	4	80	19	20
	— — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarnego lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego - - -	—	15	—	60
	— błotnego - - - -	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa -	4	—	16	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	7	75	31	—
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego - -	6	60	26	40
	Ptastwa po parze indyków	1	—	4	—
	— — — — kur -	—	40	1	60
	— — — — gęsi -	—	60	2	40
	— — — — kaczek	—	30	1	20
Od 8 paździer. do 15.	Chleba razowego funt 1	—	1½	—	6
	— — pytlowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1 - - - - -	—	3	—	12
	Wódki garniec 1 - - - -	—	64	2	56